

БАТЛАВ:
 ЗАМ, ТӨЭВРИЙН ЯАМНЫ
 ТӨРИЙН НАРИЙН БИЧГИЙН ДАРГА

 С.БАТБОЛД

**БҮСИЙН ТЭЭВЭР, ЛОГИСТИКИЙН ТӨВИЙН ТЕХНИК ЭДИЙН ЗАСГИЙН
 ҮНДЭСЛЭЛ БОЛОВСРУУЛАХ АЖЛЫН ДААЛГАВАР**

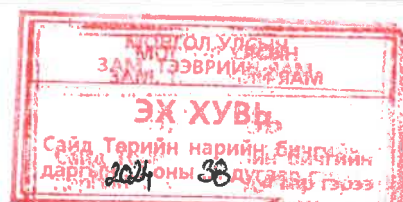
2024 оны 11 дугаар сарын 12

Дугаар 38

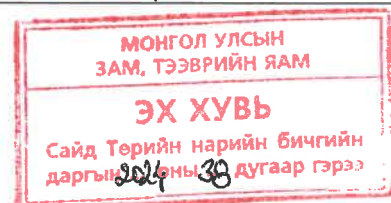
Улаанбаатар хот

№	Агуулга	Тайлбар
1	Төслийн нэр	Бүсийн тээвэр, логистикийн төв байгуулах техник, эдийн засгийн үндэслэлийг боловсруулах
5	Төслийн шаардлага хэрэгцээ	<p>Монгол Улсын Их Хурлын 2020 оны 52 дугаар тогтоолоор батлагдсан “Алсын хараа -2050” Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлогын алсын харааг “Монгол Улс 2050 онд нийгмийн хөгжил, эдийн засгийн өсөлт, иргэдийн амьдралын чанараар Азид тэргүүлэгч орнуудын нэг болно” гэж тодорхойлсон.</p> <p>Уг бодлогын баримт бичгийн дөрөвдүгээр бүлгийн эдийн засгийн хөгжлийн тэргүүлэх чиглэлийн зорилт 4.1.16-д “Дамжин өнгөрүүлэх тээвэр, худалдаа, экспортод чиглэсэн үйлдвэрлэлийг тээвэр, логистик, хилийн дэд бүтцийн хамт байгуулан эдийн засгийн эрчимтэй өсөлтийг хангана” гэж, зорилт 4.2.2-д “Хөдөө аж ахуй, тээвэр логистик, төрөлжсөн аялал жуулчлалын салбарыг бүс, орон нутгийн хөгжлийг дэмжих замаар хөгжүүлнэ” гэж, бүс нутгийн хамтын ажиллагааг өргөжүүлэх зорилт 4.4.4-д “Эдийн засгийн коридор бий болгох гурван талт хэлэлцээрийг боловсронгуй болгож, Монгол Улс тээвэр, логистик, хот байгуулалт, хил дамнасан худалдаа, аялал жуулчлалын дэд бүтцийн бүтээн байгуулалтын төслийг хэрэгжүүлнэ”, зорилт 4.4.11-д “Гадаад, дотоод зах зээлүүдтэй холбогдох зорилгоор тээвэр логистикийн нэгдсэн сүлжээг хөгжүүлэх, дэд бүтцээ үр өгөөжтэй байлгахын тулд дамжин өнгөрөх тээврийн гэрээ хэлэлцээрүүдийг сайжруулж хэрэгжүүлнэ” гэж заасан байна.</p> <p>Түүнчлэн уг бодлогын баримт бичгийн наймдугаар бүлгийн орон нутгийн хөгжлийг дэмжих бодлогын зорилт 8.1-д “Бүс нутгийн эдийн засгийн интеграцад дэд бүтцийн нэгдсэн сүлжээгээр бүрэн холбогдож, эдийн засгийн эрчимтэй өсөлтийг хангах суурь нөхцөлийг бүрдүүлнэ” гэж, 8.1.4-д “Олон улсын тээвэр логистикийн 3, бүсийн тээвэр логистикийн 6, орон нутгийн тээвэр логистикийн 33 төвийг тус тус</p>

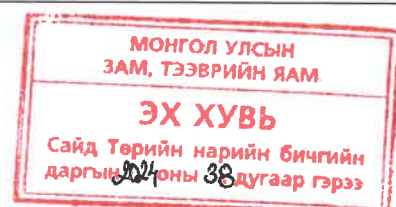
		<p>барина” гэж тусгагдсан.</p> <p>Монгол Улсын Их Хурлын 2021 оны 106 дугаар тогтоолоор батлагдсан “Шинэ сэргэлтийн бодлого” нь дээр дурдсан “Алсын хараа 2050” Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлогыг хэрэгжүүлэх суурь болох бөгөөд уг бодлогод хилийн боомтуудын дэд бүтцийг хөгжүүлэх, ачаа, зорчигч нэмэгдүүлэх хүчин чадлыг дээшлүүлж, экспортыг нэмэгдүүлэх, тээвэр, логистикийн өрсөлдөх чадварыг дээшлүүлэн ачаа тээврийн урсгалыг сайжруулж, транзит улс болох суурь нөхцөлийг бүрдүүлэх зорилгыг тавьсан.</p> <p>Монгол Улсын Засгийн газрын 2024-2028 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрийн 1.3.14, 1.3.5.1 болон 1.4.2.1-д “Орон нутгийн хөгжлийн төвүүдэд хөдөө аж ахуй, хүнсний үйлдвэрлэл, үйлчилгээ, худалдаа, бирж, тээвэр, логистикийн цогцолбор, үйлдвэрлэл, технологийн паркийг хөгжүүлэх хувийн хэвшил, хоршоодыг тэргүүн ээлжид дэмжин хөгжүүлнэ” гэж, 1.3.5.4-д “Хөшгийн хөндий болон Алтанбулаг чөлөөт бүсэд ачаа, тээвэр, барилгын материалын логистикийн төв байгуулна” гэж, 3.3.2.22-д “Бүсүүдийн үйлдвэрлэл, үйлчилгээ, худалдаа, тээвэр, логистикийн сүлжээг сайжруулж, улсын болон орон нутгийн чанартай авто зам, төмөр замын дэд бүтцийг бүтээн байгуулж, боомтуудын хүчин чадлыг нэмэгдүүлнэ” гэж тус тус тусгагдсан.</p>
3	Төслийн захиалагч:	Зам, тээврийн яам, “Бүсчилсэн хөгжлийн үндэсний хүрээлэн” УТҮГ
4	Төсөл хэрэгжүүлэх хугацаа:	Судалгааны ажлыг Зөвлөх үйлчилгээний гэрээг байгуулснаас хойш 6 сарын дотор хийж гүйцэтгэнэ.
5	Төслийн байршил, газар нутгийн хэмжээ, хамрах хүрээ	Төвийн бүс: Дархан-Уул аймгийн Дархан сум
6	Төслийн шаардагдах санхүүжилт	..... [сая.төг]
7	Төслийн гүйцэтгэгч	“Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай” хуулийн дагуу гүйцэтгэгчийг сонгон шалгаруулна.
8	Төслийн боловсруулалт	<p>Техник эдийн засгийн үндэслэл боловсруулах судалгааны тайланд дараах асуудлуудыг багтаасан байна. Үүнд:</p> <p>1. Зах зээлийн судалгаа хийх:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Эдийн засгийн макро орчны судалгаа; - Эрэлт, нийлүүлэлтийн шинжилгээ; - Төсөл хэрэгжих бүс, орон нутгийн нийгэм, эдийн засгийн өнөөгийн байдлын шинжилгээ; - Төсөл хэрэгжих бүс нутгийн ачаа, тээвэр логистикийн өнөөгийн байдлын шинжилгээ. <p>2. Байршил зүйн судалгаа хийх:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Инженер геологийн нөхцөл;

		<ul style="list-style-type: none"> - Байгаль орчны нөхцөл; - Инженерийн дэд бүтцийн одоогийн байдлын судалгаа; - Байршлын хувилбар боловсруулах, оновчтой байршлыг сонгох. <p>3. Бодлогын шинжилгээ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Монгол Улсын ачаа, тээвэр логистикийн хөгжил, бараа бүтээгдэхүүний нийлүүлэлтийн гинжин хэлхээ; - Тээврийн нэгдсэн үзүүлэлт; - Бүс, орон нутгийн хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөө, тээвэр логистик, аж үйлдвэрлэлийг дэмжих бодлого; - Бүс, орон нутгийн эдийн засаг, аж үйлдвэрийн хөгжлийн төлөвлөгөө; - Тээврийн дэд бүтцийг хөгжүүлэх төлөвлөгөө; - Бодлогын үр дагавар; <p>4. Тээвэр, логистикийн төвийн дэд бүтцийн төлөвлөлт</p> <ul style="list-style-type: none"> - Төслийн талбайн шинжилгээ; - Газар ашиглалтын төлөвлөгөө; - Тээвэр, логистикийн төвийн үйлдвэрлэлийн хэмжээ, хүчин чадал, зэрэглэлийг тооцох; - Барилга, байгууламжийн төлөвлөлт; - Зам, тээврийн сүлжээ төлөвлөлт, холимог тээврийн байгууламжууд; - Инженерийн дэд бүтцийн төлөвлөлт; <ul style="list-style-type: none"> o цахилгаан хангамж; o дулаан хангамж; o усан хангамж; o холбоо, мэдээллийн сүлжээ; <p>5. Тээвэр, логистикийн төвийн үйл ажиллагааны төлөвлөлт</p> <ul style="list-style-type: none"> - Тээвэр, логистикийн төвийн үйлчилгээний процесс бүрийн технологийн дараалал, схемийг төлөвлөх; - Шаардлагатай тоног төхөөрөмжийн төлөвлөлт; - Тээвэр, логистикийн төвийн үйл ажиллагааг хангах бүтэц, орон тоо, хүний нөөц, ажиллах хүчний төлөвлөлт; - Үйлчилгээний үнэ тариф, борлуулалтын төлөвлөлт; <p>6. Байгаль орчны хамгаалал ба эрсдэлийн менежмент</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ногоон байгууламжийн төлөвлөлт; - Хог хаягдлын менежмент;
--	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> - Эрсдэлийн менежмент; - Байгаль орчин, нийгмийн нөлөөллийн шинжилгээ; <p>7. Санхүү, эдийн засгийн тооцоолол ба хэрэгжүүлэх арга хэмжээ</p> <ul style="list-style-type: none"> - Хөрөнгө оруулалтын тооцоо, эргэн төлөгдөх боломж <ul style="list-style-type: none"> o Барилга байгууламж ба тохижилтын хөрөнгө оруулалт; o Зам, тээврийн дэд бүтцийн хөрөнгө оруулалт; o Инженерийн дэд бүтцийн хөрөнгө оруулалт; o Холбоо, мэдээллийн сүлжээний хөрөнгө оруулалт o Нийт хөрөнгө оруулалт, эргэн төлөгдөх хугацаа; - Төслийн нийт зардал; - Төслийн үр ашгийн тооцоо; - Төслийн эдийн засгийн шинжилгээний үр дүн; - Мэдрэмтгийн байдлын шинжилгээ; - Төслийн эрсдэлийн шинжилгээ, төслийн эрсдэлийн зөвлөмж. <p>8. Үнэлгээ ба бодлогын зөвлөмж</p> <ul style="list-style-type: none"> - Санхүүжилтийн арга хэмжээ; - Бодлогын зөвлөмж.
9	Төслийн хамрах хүрээ, гарах үр дүн	Дархан-Уул аймгийн Дархан сумын нутаг дэвсгэрт байгуулагдах бүсийн тээвэр, логистикийн төвийн техник эдийн засгийн үндэслэлийг боловсруулах, тайланг захиалагчид хүлээлгэн өгөх.
10	Техник, эдийн засгийн судалгааны тайлангийн бүтэц	<p>1. Агуулгын хэсэг</p> <ul style="list-style-type: none"> a. Нүүр хуудас; b. Агуулга; c. Хүснэгт, зургийн жагсаалт; d. Товчилсон үгийн тайлбар; <p>2. Танилцуулгын хэсэг</p> <ul style="list-style-type: none"> a. Гүйцэтгэлийн хураангуй; b. Төслийн хураангуй танилцуулга; <p>3. Судалгааны хэсэг</p> <ul style="list-style-type: none"> a. Нөхцөл байдлын шинжилгээ; b. Эрэлт, нийлүүлэлтийн шинжилгээ; <p>4. Төслийн үндсэн хэсэг</p> <ul style="list-style-type: none"> a. Төслийн зорилго, зорилт; b. Төслийн бүтээгдэхүүн үйлчилгээ, техник, технологийн шийдэл; c. Барилга байгууламж, дэд бүтцийн төлөвлөлт; d. Хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааны төлөвлөгөө; e. Төслийн санхүү, хөрөнгө оруулалтын тооцоо; f. Төслийн санхүү, эдийн засгийн үр ашгийн шинжилгээ;

		<p>г.Эрсдэлийн шинжилгээ; 5. Дүгнэлт, санал, зөвлөмж; 6.Хавсралт.</p>
11	Төслийн тайлангийн үе шат	<p><u>Явцын тайлан:</u> Судалгааны ажлын явцын дэлгэрэнгүй тайланг Захиалагч талд сар бүрийн 10-ны өдрийн дотор хүргүүлэх.</p> <p><u>Эцсийн тайлан:</u> Энэхүү ажлын даалгаварт тусгагдсан судалгааны ажлуудыг нэгтгэсэн ТЭЗҮ-ийн тайлан болон бусад холбогдох зураг, төсөв, үнэлгээний тайлангуудыг Хот байгуулалт, барилга, орон сууцжуулалтын яам, Зам, тээврийн яамны шинжлэх ухаан технологийн зөвлөлд тус тус хэлэлцүүлж, дэмжигдсэн байна. Уг судалгааны тайлангуудыг Монгол/Англи хэл дээр тус бүр хэвлэмэл болон файл хэлбэрээр захиалагчид эх хувь 1, хуулбар 2 хувийг (Soft хэлбэрээр 5 хувь) хүлээлгэж өгнө. Мөн тоон мэдээлэл, бичиглэлийн болон зураглалын материалыг *.doc, *.xls өргөтгөлөөр, байр зүйн зураглалд суурилсан зураглалын материалыг *.dwg болон *.shp өргөтгөлтэй хүлээлгэн өгнө.</p>
12	Онцгой нөхцөл	<p>1. Тайланг БНСУ-ын санхүүжилтийн дэмжлэгтэйгээр 2022 онд боловсруулж, хүлээн авсан “Алтанбулаг тээвэр, логистикийн төв” ТЭЗҮ-ийн тайлантай уялдуулах;</p> <p>2. Бүс, орон нутгийн тээвэр, логистикийн төв нь тээврийн дэд бүтцийн чухал хэсэг учраас холимог тээврийн байгууламжууд (авто зам, төмөр зам, агаарын), эдийн засгийн бүс, аж үйлдвэрийн бүсийн байршил хоорондын холбоосыг бүсийн хэмжээнд тооцож тодорхойлох;</p> <p>3. Монгол Улсын хүн ам нь тодорхой бүсэд төвлөрч, бусад бүсэд хүн амын нягтшил бага байгаагаас тээвэр, логистикийн үйлчилгээг үзүүлэхэд бэрхшээлтэй байна. Иймээс үйлдвэрлэл, тээвэр логистикийн хөгжлийн хувьд кластер бий болгох, кластерт суурилсан бодлогыг хэрэгжүүлэх боломжтой байхаар бүсийн тээвэр, логистикийн төвийг хөгжүүлэх төлөвлөлт хийх;</p> <p>4. Олон улсын чанартай хуурай боомтын үйл ажиллагааны онцлогийг тусгасан нэгдсэн бодлого төлөвлөлттэй цогц байдлаар хөгжүүлэх санал дээшлүүлэх;</p> <p>5. ТЭЗҮ боловсруулах явцад цуглуулсан бүх мэдээллийг хавсралт файл болгон хүлээлгэн өгөх.</p>

---000---

